

Sprawozdanie z realizacji zadań
przez Zespół ds. dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami
na Wydziale Pedagogiki i Psychologii UMCS

Okres sprawozdawczy: 02.2021 r. – 04.2022 r.

Skład zespołu:

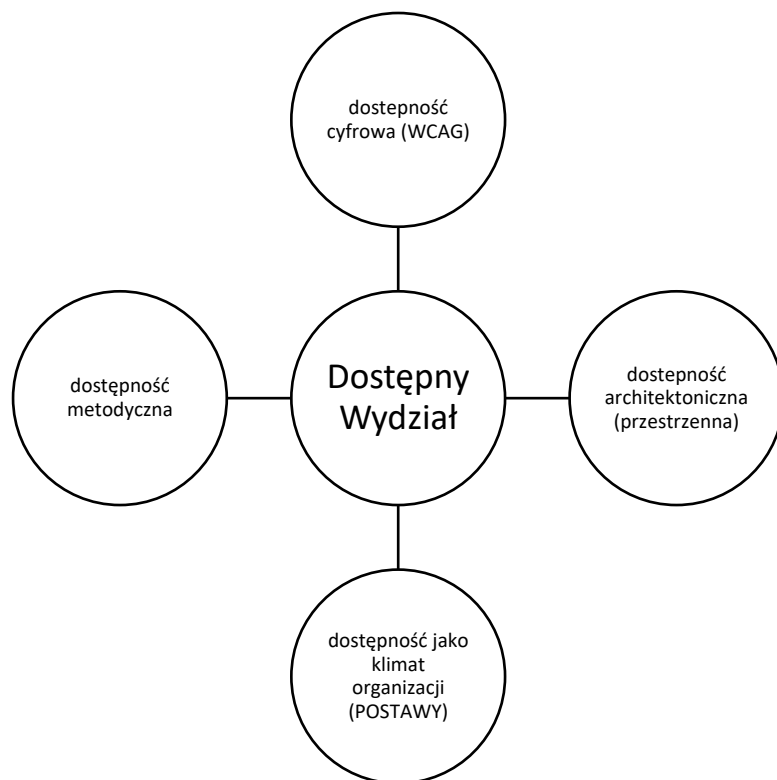
Przewodniczący Zespołu - dr Tomasz Knopik - Katedra Psychologii Edukacyjnej i Diagnozy Psychologicznej

1. dr hab. Agnieszka Lewicka-Zelent, prof. UMCS - Katedra Pedagogiki Resocjalizacyjnej
2. dr Anna Prokopiak – Katedra Psychopedagogiki Specjalnej i Socjopedagogiki Specjalnej
3. dr Dorota Chimicz - Katedra Psychopedagogiki Specjalnej i Socjopedagogiki Specjalnej
4. dr Marzena Okrasa - Katedra Pedagogiki Społecznej
5. dr Agata Świdzińska - Katedra Pedagogiki Społecznej
6. dr Krystyna Kusiak – Katedra Dydaktyki
7. dr Małgorzata Gulip - Katedra Psychopedagogiki Specjalnej i Socjopedagogiki Specjalnej
8. dr Katarzyna Wiejak - Katedra Psychologii Edukacyjnej i Diagnozy Psychologicznej
9. dr Renata Krawczyk - Katedra Pedagogiki Społecznej
10. dr Justyna Gerłowska - Katedra Psychologii Edukacyjnej i Diagnozy Psychologicznej

Terminy spotkań zespołu:

- 1) 02.02.2021 r. – tryb on-line
- 2) 12.03.2021 r. – tryb on-line
- 3) 21.06.2021 r. (spotkanie robocze dotyczące projektu Uniwersalność +) – tryb on-line
- 4) 07.03.2022 r. – tryb on-line

Spotkanie inauguracyjne miało na celu zaprezentowanie zadań Zespołu i realnych wyzwań, jakim prace Zespołu powinny sprostać (rys. 1).

Rys. 1. Dostępność – 4 filary

Stworzenie przestrzeni naszego Wydziału dostępnej wszystkim studentom wymaga opracowania przemyślanej strategii działania, której realizacja powinna być rozłożona w czasie:

Etap	Czas realizacji	Działania członków Zespołu
1	02-06.2021	Promowanie wśród pracowników Wydziału idei uniwersalnego projektowania. Działania szkoleniowe (możliwość skorzystania z bezpłatnych szkoleń realizowanych w ramach projektu „Dostępny UMCS”). Organizacja szkoleń dla pracowników w dwóch formach: <ul style="list-style-type: none"> a) Wprowadzającej (webinary do odsłuchania) b) Poszerzającej (spotkania on-line w formie warsztatów) Tematyka szkoleń: <ul style="list-style-type: none"> - Komunikacja z osobami z niepełnosprawnościami - Uniwersalne projektowanie – zasady i metodyka - Personalizacja kształcenia - Specjalne potrzeby studentów – jakie? Opracowanie planu działań szkoleniowych do końca lutego 2021.

		Próba skorelowania działań wydziałowych z działaniami w ramach projektu „Dostępny UMCS”.
2	02 – 06.2022	Nadzór i modyfikacja w zakresie prac budowlanych i wykończeniowych w Inst. Pedagogiki – dostępność architektoniczna, sale do „cichej nauki”, oznaczenia przestrzeni w brajlu, itp. Szkolenia z zakresu WCAG – projektowanie dostępnych pomocy dydaktycznych
3	10.2022 przyszłość	- Wdrażanie standardów uniwersalnego projektowania opisanych w strategii ogólnouniwersyteckiej. Wówczas konieczne będzie zapoznanie pracowników z tymi standardami i pokazanie dobrych praktyk w tym zakresie. Bazujemy na interdyscyplinarnych kompetencjach członków Zespołu.

W ramach drugiego spotkania Zespół opracował istotny wkład merytoryczny do Strategii Uniwersalnego Projektowania na UMCS w postaci rozdziału na temat metodyki uniwersalnego projektowania w dydaktyce oraz harmonogramu wdrażania Strategii (po realizacji przez dr Tomasza Knopika cyklu konsultacji środowiskowych). Poniżej zaprezentowano najważniejsze punkty wiążące również dla dalszych prac na poziomie Wydziału i Zespołu.

CEL 1: Wdrożenie **standardu dostępności architektonicznej** na UMCS-ie do 31 grudnia 2028 r.

DZIAŁANIA:

1. Powołanie uczelnianego zespołu ds. dostępności odpowiedzialnego za wdrażanie standardów dostępności architektonicznej, cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej.
2. Przeprowadzenie analizy dostępności budynków UMCS-u na podstawie ankiet wypełnionych przez administratorów budynków.
3. Wykonanie eksperckich audytów w zakresie dostosowania budynków do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
4. Tworzenie deklaracji dostępności architektonicznej budynków UMCS-u.
5. Opracowanie standardu projektowania informacji wizualnej na UMCS-ie.
6. Tworzenie wydzielonych przestrzeni ciszy dla osób ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie.
7. Opracowywanie procedur ewakuacyjnych osób ze szczególnymi potrzebami.
8. Cykliczne szkolenia osób odpowiedzialnych za ewakuację.
9. Prowadzenie szkoleń w zakresie dostępności architektonicznej dla pracowników uczelni, a w szczególności kierowników budynków, władz dziekańskich, dyrektorów/kierowników jednostek ogólnouczelnianych, Działu BHP i Ochrony Przeciwpożarowej, Działu Inwestycji i Remontów, Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami i Wsparcia Psychologicznego.

CEL 2 i 3: Wdrożenie **standardu dostępności cyfrowej** i **standardu dostępności informacyjno-komunikacyjnej** we wszystkich jednostkach UMCS-u do 31 grudnia 2028 r.

DZIAŁANIA:

1. Szczegółowy przegląd stron i e-dokumentów umieszczanych w domenie UMCS.
2. Przygotowanie do wymiany całego serwisu internetowego umcs.pl na mechanizm spełniający kryteria WCAG.
3. Przeniesienie do szablonu uniwersyteckiego stron związanych z UMCS-em.
4. Bieżący monitoring umieszczanych treści i dokumentów na stronach internetowych w domenie UMCS.
5. Zastosowanie treści zgodnych ze standardem ETR na stronach informujących o zakresie działalności uczelni.
6. Stałe podnoszenie kompetencji kadry dydaktycznej z zakresu metodyki UDL.
7. Zapewnienie wsparcia doradczego kadrze dydaktycznej w zakresie implementacji metodyki UDL.
8. Uwzględnienie pytań dotyczących dostępności w ankietach skierowanych do studentów na zakończenie kursu.
9. Uwzględnienie podczas hospitacji zajęć dydaktycznych dodatkowego kryterium oceny: realizacja przez prowadzącego standardu UDL.
10. Okresowy audyt spełniania standardu WCAG przez strony internetowe z materiałami dydaktycznymi do zajęć.
11. Szkolenia pracowników odpowiedzialnych za redagowanie stron:
 - tworzenie dostępnych dokumentów elektronicznych,
 - redagowanie dostępnej treści strony internetowej.
12. Opracowanie instrukcji tworzenia dostępnych cyfrowo dokumentów elektronicznych w różnych formatach.
13. Szkolenia pracowników w zakresie komunikacji z osobami z niepełnosprawnościami o charakterze sensorycznym.

W ramach trzeciego spotkania członkowie zespołu zaangażowani w realizację projektu Uniwersalność+ omówili metodykę prowadzenia zajęć i zakres tematyczny szkoleń skierowanych do studentów. Ponadto sformułowano kryteria spotkań z przedstawicielami środowiska osób z niepełnosprawnością w ramach projektu. Poruszano również kwestię metodyki prowadzenia zajęć, która powinna zostać opisana w Strategii Uniwersalnego Projektowania UMCS. Sformułowano następujące rekomendacje:

Rekomendacja w obszarze dydaktyki:

1. Stałe podnoszenie kompetencji kadry dydaktycznej z zakresu metodyki UDL.
2. Zapewnienie wsparcia doradczego kadrze dydaktycznej w zakresie implementacji metodyki UDL.
3. Uwzględnienie pytań dotyczących dostępności w ankietach skierowanych do studentów na zakończenie kursu.

4. Uwzględnienie podczas hospitacji zajęć dydaktycznych dodatkowego kryterium oceny: realizacja przez prowadzącego standardu UDL.
5. Okresowy audyt spełniania standardu WCAG przez strony internetowe z materiałami dydaktycznymi do zajęć.

Ostatnie spotkanie było poświęcone omówieniu dostępności architektonicznej i komunikacyjno-informacyjnej w nowo oddanym budynku Instytutu Pedagogiki UMCS. Członkowie zespołu postanowili przygotować w trybie roboczym zestawienie potencjalnych barier na podstawie wizyt w budynku do końca marca 2022. Ponadto opracowano wkład do projektu „Doskonałość dydaktyczna”, w tym program szkoleń z zakresu uniwersalnego projektowania dla pracowników Wydziału.

Zgłoszony został również pomysł utworzenia w ramach projektu Centrum Uniwersalnego Projektowania w UMCS.

Podczas spotkania Przewodniczący Zespołu zrezygnował z funkcji.

Opracował: dr Tomasz Knopik